

Åbent Referat

til

Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mødedato: Onsdag den 17. august 2016

Mødetidspunkt: 12:30 - 14:00

Mødested: Mødelokale 3, Bytoften

Deltagere: Erik Buhl Nielsen, Peder Foldager Hansen, Niels Haahr
Larsen, Julie Gottschalk, Niels Christiansen, Kjeld Anker
Espersen

Fraværende: Keld Jacobsen

Referent: Pia Koch Hauge

Indholdsfortegnelse

	Side
914. Godkendelse af dagsorden	2092
915. Oplæg vedr. fremtidig håndtering og organisering af rengøringsopgaven i Varde Kommune.....	2093
916. 1. behandling af budgetforslag 2017 og budgetoverslag 2018-2020.....	2096
917. Gensidig orientering	2102
Bilagsliste.....	2103
Underskriftsblad	2104

914. Godkendelse af dagsorden

Dok.nr.: 8725

Sagsid.:

Initialer: anel

Åben sag

Beslutning Udvalget for Økonomi og Erhverv den 17-08-2016

Fraværende: Keld Jacobsen

Godkendt

915. Oplæg vedr. fremtidig håndtering og organisering af rengøringsopgaven i Varde Kommune

Dok.nr.: 11966
Sagsid.: 13/4042
Initialer: mahj
Åben sag

Sagsfremstilling

Den kommunale rengøringsopgave i Varde Kommune er i høj grad udliciteret – p.t. i 6 del-aftaler, der alle er vundet af Kongsvang Rengøring A/S. Aftalerne løber – efter at Udvalget for Økonomi og Erhverv den 30.3.2016 besluttede en 6 måneders forlængelse – foreløbigt frem til 30.6.2017.

Rengøringstilfredsheden, og i det hele taget udlicitering af rengøring, har siden den første samlede udlicitering ved kommunesammenlægningen i 2007 generelt været et hyppigt drøftet emne.

Udvalget for Økonomi og Erhverv besluttede den 30.3.2016, at forvaltningen skal vurdere forskellige løsningsmuligheder på rengøringen, herunder om rengøringskontrakten skal forlænges. Optionen i udbuddet giver mulighed for forlængelse i yderligere op til 18 måneder.

For vurdering heraf, er der nedsat en arbejdsgruppe og en tilhørende sparringsgruppe med forskellige interessenter fra de enkelte direktørområder. Arbejdsgruppen har arbejdet med udgangspunkt i kommissoriet i dok. 47242/16, hvor det overordnede formål var, at komme med et forslag til fremtidig håndtering og organisering af rengøringsopgaven.

Forvaltningens vurdering

Arbejdsgruppen har – via input fra sparringsgruppen – udarbejdet et notat med overvejelser og forslag til fremtidig håndtering og organisering af rengøringsopgaven. Notatet er tilrettet efter behandling i Direktionen den 29.6.2016, der efterfølgende sender sagen til politisk behandling.

Det endelige, tilrettede notat ses med dok.nr. 97960/16, og hovedtrækkene heri vil blive gennemgået på mødet.

Udgangspunktet for organiseringen er en fortsat udlicitering til privat aktør, men i en modificeret udgave og med en række justeringsforslag på forskellige aftaleområder.

Retsgrundlag

Udbudsloven

Økonomi

De 6 delaftaler på udliciteret rengøring har i 2016 en samlet kontraktsum på ca. 21,0 mio. kr., og dækker over rengøringen på 109 geografiske enheder.

Hvis ikke andet er nævnt ved de enkelte anbefalinger, forventes de anbefalede ændringer i udgangspunktet ikke at medføre en højere samlet udbudspris.

Høring

Oplægget er udarbejdet efter input fra sparringsgruppen, der udgør et mindre, repræsentativ udsnit af rengøringsenheder fra hvert direktørområde.

Bilag:

- 1 Lukket
- 2 Åben Notat fra Jobcentret vedr. forslag om krav til sociale klausuler i 108146/16
ny rengøringsudbud
- 3 Lukket

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler

at nuværende rengøringsudbud forlænges til 31.12.2018, da der ikke er forventning om, at et nyt udbud vil give hverken bedre eller billigere rengøring. Forlængelsen bør ske ad flere omgange med udgangspunkt i forvaltningens vurdering af den aktuelle rengøringsituation.

at behovet og mulighederne for årstidsbestemt rengøring undersøges nærmere og igangsættes hurtigst muligt på enheder med behov. Det samlede rengøringsomfang set over hele året på de enkelte enheder skal være som i dag, så ændringer i udgangspunktet er udgiftsneutrale.

at behovet for toiletsoignering afklares nærmere med de enkelte skoler og daginstitutioner, og igangsættes hurtigst muligt på enheder med behov, og at merudgiften, der for en gennemsnitlig skole/daginstitution er på ca. 60.000 kr. årligt, finansieres inden for de enkelte enheders egne budgetrammer, idet tiltaget forventes at give besparelser i form af reduceret sygefravær.

at der, under hensyntagen til udbuddets muligheder for opsigelse på enkelte enheder, åbnes op for – i enkelte begrundede tilfælde – at hjemtage rengøringen. Hjemtagelsen kan f.x. begrundes i pædagogiske tiltag, sammenhæng i stillinger (kombinationsstillinger) eller gentagne, dårlige rengøringserfaringer.

Enheder, der hjemtager, tildeles et rengøringsbudget svarende til det selve rengøringen på hjemtagelsestidspunktet koster på enheden.

at kravene til sprog og faglighed blødes op, så adgangen til arbejdsmarkedet lettes for bl.a. nydanskere. Det foreslås at der alene stilles krav om, at der på hver enhed mindst er en af de ansatte, der kan gøre sig forståelig på dansk eller engelsk og er fagligt inde i rengøringsopgaven.

at der – i arbejdet med det kommende udbud – afdækkes muligheder for alternative sanktionsformer i de tilfælde, hvor rengøringssselskabet gentagne gange ikke leverer den aftalte rengøringskvalitet.

at kravene til sociale klausuler ændres i kommende udbud med udgangspunkt i forslaget fra Jobcentret (vedlagte dok. 108146/16), og at kravene indgår som optionsmulighed, således at de kan udgiftssættes.

Beslutning Udvalget for Økonomi og Erhverv den 17-08-2016

Fraværende: Keld Jacobsen

Anbefalingen blev godkendt

Udvalget forudsætter at den nuværende tilfredshed med rengøringen fastholdes. Sagen ønskes forelagt, hvis der sker en negativ udvikling i tilfredsheden.

Julie Gottschalk ønskede ført til protokol, at hun ikke ønsker at der sker opblødning på kravene til sprog og faglighed.

916. 1. behandling af budgetforslag 2017 og budgetoverslag 2018-2020

Dok.nr.: 11938

Sagsid.: 16/392

Initialer: FLKA

Åben sag

Sagsfremstilling

Udvalget for Økonomi og Erhverv godkendte den 24. februar 2016 tidsplan, procedure, budgetforudsætninger m.v. for budgetlægningen i 2016 for budgetåret 2017 og overslagsårene 2018-2020.

Regeringen og KL indgik den 10. juni 2016 en aftale om den kommunale økonomi for det kommende budgetår. Økonomiaftalen lægger rammerne for den kommunale budgetlægning for 2017.

Aftalen indeholder begrænsninger på de

- kommunale serviceudgifter,
- anlægsudgifter og
- skatteudskrivningen i 2017.

3 mia. kr. af det kommunale bloktilskud for 2017 er betinget af, at landets kommuner under ét overholder den indgåede aftale. Overholdes aftalen ikke, kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 26,4 mio. kr. Aftalen forudsætter, at de samlede kommunale serviceudgifter (netto) for 2017 ikke overstiger 242,2 mia. kr. eksklusiv reguleringer i medfør af DUT-princippet.

Kommunernes investeringer i 2017 må maksimalt udgøre 16,3 mia. kr. (eksklusiv ældreboliger), hvilket er 0,3 mia. kr. mindre end i 2016. Såfremt rammen overskrides ved budgetlægning vil kommunernes bloktilskud blive reduceret med op til 1 mia. kr. Der er ingen sanktion på regnskabet, men Regeringen og KL er enige om at tillægge det stor betydning, at de kommunale anlægsudgifter i 2017 både i budgetterne og regnskaberne ligger inden for rammerne af aftalen.

Bloktilskuddet er i 2017 tilført et finansieringstilskud på 3,5 mia. kr., hvilket betyder en ekstraordinær indtægt i 2017 på 27,5 mio. kr. for Varde Kommune. Der er ikke i overslagsårene 2018 - 2020 regnet med ekstraordinært finansieringstilskud.

Resultatet af økonomiaftalen mellem regeringen og KL er indarbejdet i nærværende budgetforslag.

Budgetforslaget for 2017 tager udgangspunkt i budgettet for 2016, som er korrigeret for

- demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)
- ændringer i forudsætninger (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere)
- tidligere politiske beslutninger.

Varde Kommune har anvendt KL's skøn over pris- og lønstigninger ved budgetudarbejdelsen og nærværende budgetoplæg.

Budgetforslaget til 1. behandling er baseret på

- en uændret kommuneskatteprocent på 25,1,
- en uændret grundskyldspromille på 31,56,

- det statsgaranterede udskrivningsgrundlag,
- det tidligere godkendte anlægsprogram for perioden 2016 – 2019.

Der skal først tages endelig stilling til valget mellem statsgaranti og selvbudgettering af tilskud og skatter ved Byrådets 2. behandling af budgettet i oktober 2016.

Budgetforslaget for 2017 og budgetoverslag 2018-2020 indeholder ovennævnte ændringer, men **ikke**

- nye driftsønsker,
- nye anlægsudgifter,
- besparelsesforslag fra råderumskataloget
ændringer på grund af lov- og cirkulæreprogram.

Disse udgifter og indtægter indgår i prioriteringen på Byrådets budgetseminar den 8.-9. september 2016 og indgår i 2. behandling af budgetforslaget i oktober måned.

Derudover kan oplyses, at

- der er indsendt ansøgning til Social- og Indenrigsministeriet om dispensation til at optage lån til investeringer (lånepulje på 200 mio. kr.)
- der ikke er ansøgt om tilskud fra puljen til "særligt" vanskeligt stillede kommuner, idet Varde Kommune ikke vurderes at opfylde kriterierne

Der forventes svar på låneansøgningen inden udgangen af august måned 2016.

Til orientering er vedhæftet bilag over nye driftsønsker, anlægsønsker m.v.

Budgetforslaget for 2017 er i hovedposter (- = indtægter, + = udgifter)

	Beløb i mio. kr.
Indtægter:	
Skatter	-2.259,8
Tilskud og udligning	-792,8
Indtægter i alt	-3.052,6
Nettodriftsudgifter til service i alt	2.062,0
Nettodriftsudgifter i øvrigt	805,4
Pris- og lønstigninger	56,2
Nettorenter	8,7
Driftsresultat (- = overskud)	-120,3
Afdrag på lån	45,4
Låneoptagelse	-41,0
Finansforskydninger	3,2
Rådighedsbeløb til finansiering af eventuelle nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-112,7

Energibesparende anlægsforanstaltninger – der er medtaget et tilsvarende lånebeløb	31,0
Tidligere godkendte anlægsudgifter	104,7
Rådighedsbeløb til finansiering af lov- og cirkulæreprogrammet, evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter på budgetseminar. Hertil skal lægges et eventuelt forbrug på kassebeholdningen og ændringer på grund af råderumskataloget/finansieringsforslag - = overskud	23,0

Hovedoversigten for perioden 2017-2020 viser følgende hovedposter:

(- = indtægter, + = udgifter)

Beløb i mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Indtægter i alt	-3.052,6	-3.079,4	-3.139,6	-3.208,7
Driftsudgifter (netto)	2.923,6	2.977,7	3.041,7	3.097,5
Nettorenter	8,7	9,6	10,4	11,2
Driftsresultat (- = overskud)	-120,3	-92,1	-87,5	-100,0
Afdrag på lån	45,4	47,7	49,3	50,7
Optagelse af lån	-41,0	-13,3	-12,3	-2,0
Finansforskydninger	3,2	3,2	3,2	0,0
Rådighedsbeløb til finansiering af eventuelle nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-112,7	-54,5	-47,3	-51,3
Energibesparende anlægsforanstaltninger - der er medtaget et tilsvarende lånebeløb	31,0	10,3	10,3	0,0
Tidligere godkendte anlægsudgifter	104,7	69,2	71,4	7,3
Rådighedsbeløb til finansiering af lov- og cirkulæreprogrammet, eventuelt nye driftsudgifter og anlægsudgifter på budgetseminar. Hertil skal lægges et eventuelt forbrug på kassebeholdningen og reduktioner på grund af råderumskataloget - = overskud	23,0	25,0	34,4	-44,0
Likviditet efter kassekreditregel (primo 2017 = 200 mio. kr.)	177,0	152,0	117,6	161,6

Eventuel deponering af beløb i forbindelse med garantistillelse m.v. til selvejende institutioner skal fratrækkes den opgjorte likviditet.

Forvaltningens vurdering

1. Likviditet

Forvaltningen anbefaler, at den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort efter kassekreditreglen er på minimum 125 mio.kr. Det vurderes, at kassebeholdningen skal have en sådan robusthed, hvor der både er plads til uforudsete udgifter, uden at Byrådet - fra den ene dag til den anden - skal handle, samt at der skal være plads til handlefrihed.

2. Driftsvirksomheden

Driftsresultatet skal have en sådan størrelse, der dels giver mulighed for de nødvendige investeringer i årene fremover og dels til de årlige afdrag på eksisterende lån.

3. Anlægsvirksomhed

I ovennævnte oplæg til 1. behandlingen for 2017 – 2020, er det tidligere godkendte anlægsprogram for 2016 – 2019 indarbejdet

4. Samlet vurdering

Som det fremgår af hovedoversigten for perioden 2017-2020 er den beregnede likviditet opgjort til 161,6 mio.kr. ultimo 2020 og med forvaltningens anbefaling om en kassebeholdning på 125,0 mio.kr., vil der som udgangspunkt være et økonomisk råderum på 36,6 mio.kr. (161,6 – 125,0) til politisk prioritering for hele budgetperioden, dels til

- Nye driftsønsker
- Nye anlægsønsker

Hertil kommer beløb, som fremskaffes ved effektiviseringer, besparelser m.v. - jævnfør råderumskataloget/finansieringsforslag.

5. Sanktionslovingen – central bestemmelse

Der er rammer for både drifts- og anlægsudgifterne. Rammerne gælder for landets kommuner under ét. Det er meget vigtigt, at de aftalte rammer overholdes, idet bloktilskuddet reduceres med op til 3 mia. kr. (26,4 mio. kr. for Varde Kommune), hvis driftsrammen ikke overholdes og 1 mia. kr. (8,8 mio. kr. for Varde Kommune), hvis anlægsrammen ikke overholdes.

Retsgrundlag

Styrelsesvedtægten

Høring

Der har været afholdt dialogmøder med aftaleholdere (skoleledere m.fl.), Ældreråd, Handicapråd m.fl.

Bilag:

1	Åben	Hovedoversigt for budget 2017 - 2020.PDF	115542/16
2	Åben	Oversigt over nye tiltag til driftsbudget 2017 og overslagsårene 2018 - 2020.PDF	115535/16
3	Åben	Oversigt over forslag til anlægsbudget 2017 og overslagsårene 2018 - 2020.PDF	115534/16
4	Åben	Oversigt over forslag til råderumskatalog 2017.PDF	115537/16
5	Åben	Budgetforslag 2017 og budgetoverslag 2018-2020 generelle bemærkninger 1. behandling	110579/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler Økonomiudvalget,

at forslag til budget 2017 og overslagsårene 2018-2020 fremsendes til Byrådets 1. behandling (23. august 2016),

at fristen for ændringsforslag til 2. behandling af budgettet fastsættes til den 22. september 2016 kl. 12.00.

Beslutning Udvalget for Økonomi og Erhverv den 17-08-2016

Fraværende: Keld Jacobsen

Anbefalingen blev godkendt.

917. Gensidig orientering

Dok.nr.: 8727

Sagsid.:

Initialer: anel

Åben sag

Sagsfremstilling

- Orientering ved borgmesteren
- Orientering ved direktørerne
- Møder med ministre, folketingsmedlemmer mv

Beslutning Udvalget for Økonomi og Erhverv den 17-08-2016

Fraværende: Keld Jacobsen

Erik Buhl Nielsen

- 3-parts forhandlingerne, hvor det er Byrådet der står bag
- Drøftelse af henvendelse fra Niels Christiansen vedrørende det gl. rådhus i Oksbøl
- Offentliggørelse af DI undersøgelsen den 5. september 2016 kl. 7.00
- Minister Ellen Trane Nørby kommer til indvielse af Lykkesgårdskolen
- National Flagdag på Varde Torv den 5. september 2016, hvor Byrådet er inviteret

Kjeld Anker Espersen

- Spurgte til status i forhold til Billum skole og drøftelserne omkring privatskole.
Britta Boel orienterede.

Bilagsliste

915. Oplæg vedr. fremtidig håndtering og organisering af rengøringsopgaven i Varde Kommune
1. (Lukket bilag)
 2. Notat fra Jobcentret vedr. forslag om krav til sociale klausuler i ny rengøringsudbud (108146/16)
 3. (Lukket bilag)
916. 1. behandling af budgetforslag 2017 og budgetoverslag 2018-2020
1. Hovedoversigt for budget 2017 - 2020.PDF (115542/16)
 2. Oversigt over nye tiltag til driftsbudget 2017 og overslagsårene 2018 - 2020.PDF (115535/16)
 3. Oversigt over forslag til anlægsbudget 2017 og overslagsårene 2018 - 2020.PDF (115534/16)
 4. Oversigt over forslag til råderumskatalog 2017.PDF (115537/16)
 5. Budgetforslag 2017 og budgetoverslag 2018-2020 generelle bemærkninger 1. behandling (110579/16)

Underskriftsblad

Erik Buhl Nielsen

Peder Foldager Hansen

Niels Haahr Larsen

Keld Jacobsen

Julie Gottschalk

Niels Christiansen

Kjeld Anker Espersen

Bilag: 915.2. Notat fra Jobcentret vedr. forslag om krav til sociale klausuler i ny rengøringsudbud

Udvalg: Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mødedato: 17. august 2016 - Kl. 12:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 108146/16

**Notat fra Jobcentret omkring social klausuler – modtaget 1.7.2016
(Kontaktperson: Peter Petersen, Jobcentret)**

Vedrørende rengøringsudbuddet.

I den nuværende rengøringskontrakt er afsnittet om sociale klausuler formuleret i §17.
Den nuværende §17.1 formulerer de generelle formål med sociale klausuler og der er ikke bemærkninger hertil.

Nyt forslag til § 17.2
Forebyggelse af nedslidning og fastholdelse af medarbejdere.

Rengøringsområdet er ét af de områder, hvor der potentielt er en forholdsvis stor risiko for nedslidning af medarbejderne pga. ensidigt gentaget arbejde. Det starter ofte med stigende sygefravær og kan i værste fald ende med en varigt nedsat erhvervsevne.

Leverandøren skal formulere en personalepolitik for de ansatte på den udbudte opgave. Personalepolitikken skal bevirke at medarbejderne i videst muligt omfang bliver fastholdt i beskæftigelse hos leverandøren eller opnår anden ordinær beskæftigelse.

Leverandøren skal på Ordregivers anmodning orientere Ordregiver om personalepolitikken og dens udmøntning.

Varde kommune har for egne institutioner en aftale om, så tidligt som muligt at inddrage Jobcenter Varde – ved hyppig eller forventet længerevarende sygdom.

Leverandøren forpligter sig til at indgå i en tilsvarende ordning.

Nyt forslag til §17.3

Lærlinge, praktikanter og fleksjob.

Varde kommune ønsker at samarbejde med leverandører, som prioriterer social ansvarlighed, herunder har lærlinge, fleksjob og praktikanter.

Konkret stiller Varde kommune krav om at leverandøren som minimum stiller praktikpladser til rådighed, svarende til 1 praktikplads pr. 10 ordinært fuldtidsansatte, der er beskæftiget med opgaven – rengøring.

Af disse praktikpladser tilknyttes 4 pladser i et ”virksomhedscenter”- der har som fokus at introducere til arbejdsmarkedet og rengøringsbranchen. Målgruppen for virksomhedscentret er i primært flygtninge- som et led i det Branchepakke koncept Varde kommune anvender – den sekundære målgruppe er øvrige ledige hvor tilbuddet er relevant.

Leverandøren skal have formuleret en politik om hvorledes pågældende arbejder med det rummelige arbejdsmarked.

Leverandøren skal på ordregivers anmodning dokumentere at de konkrete krav opfyldes. Opfylder leverandøren ikke kravene kan Varde kommune udbede sig en nærmere redegørelse.

Såfremt leverandøren ikke giver meddelelse om manglende opfyldelse af praktikant kvoten - betragtes dette som mislighold af kontrakten.

Helt ny §17.4 Rekruttering af medarbejdere

Ved ny rekruttering af medarbejdere forpligtiger Leverandøren sig til at inddrage Jobcenter Vardes rekrutterings ”Hotline” – og at kandidater fra ”Hotline” indgår på lige fod med øvrige kandidater som Ordregiver evt. vælger at rekruttere ad andre kanaler.

Bilag: 916.1. Hovedoversigt for budget 2017 - 2020.PDF

Udvalg: Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mødedato: 17. august 2016 - Kl. 12:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 115542/16

Hovedoversigt for budget 2017 - 2020

Beløb i mio. kr.	Budget- forslag 2017	Budget- overslag 2018	Budget- overslag 2019	Budget- overslag 2020
Indtægter	- = indtægter og + = udgifter			
Skatter	-2.259,8	-2.305,0	-2.351,1	-2.402,8
Tilskud, udligning og beskæftigelsestilskud	-792,8	-774,4	-788,5	-805,9
Indtægter i alt	-3.052,6	-3.079,4	-3.139,6	-3.208,7
Nettodriftsudgifter:				
Serviceudgifter:				
Økonomiudvalget	362,0	358,7	359,2	358,4
Udvalget for Plan og Teknik	119,3	118,3	118,3	117,8
Udvalget for Børn og Undervisning	856,5	851,4	846,6	842,9
Udvalget for Kultur og Fritid	78,8	77,6	77,4	77,4
Udvalget for Social og Sundhed	637,3	643,3	645,8	645,8
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	8,1	8,1	8,1	8,1
Serviceudgifter i alt	2.062,0	2.057,4	2.055,4	2.050,4
Aktivitetsbestemt medfinansiering	170,8	170,8	170,8	170,8
Ældreboliger	-14,9	-14,9	-14,9	-14,9
Overførselsudgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Udvalget for Børn og Undervisning	4,8	4,8	4,8	4,8
Udvalget for Social og Sundhed	0,8	0,8	0,8	0,8
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	586,7	586,7	592,5	592,5
Forsikrede ledige	63,4	63,4	63,4	63,4
Den centrale refusionsordning	0,0	0,0	0,0	0,0
Udvalget for Børn og Undervisning	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Udvalget for Social og Sundhed	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
P/L-fremskrivning jf. KL	56,2	114,9	175,1	235,9
Driftsudgifter (netto) i alt	2.923,6	2.977,7	3.041,7	3.097,5
Nettorenter	8,7	9,6	10,4	11,2
Driftsresultat (- = overskud)	-120,3	-92,1	-87,5	-100,0
Afdrag på lån	45,4	47,7	49,3	50,7
Nye lån til energibesparende foranstaltninger	-31,0	-10,3	-10,3	0,0
Nye lån til øvrige formål	-10,0	-3,0	-2,0	-2,0
Anlægsudgifter (fra budget 2016-2019) excl. E	104,7	69,2	71,4	7,3
Energibesparende foranstaltninger	31,0	10,3	10,3	0,0
Finansforskydninger (kirkeskat)	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansforskydninger (afdrag til forsyningen)	3,2	3,2	3,2	0,0
Kasseforbrug (+) / konsolidering (-)	23,0	25,0	34,4	-44,0
Likviditet ultimo året (ultimo 2016 = 200 mio. kr.)	177,0	152,0	117,6	161,6

Hovedoversigt 2017

Beløb i mio. kr.	Budget 2016	Demografiske ændringer	Ændringer i forudsætninger	Lovændringer	Tidl. politiske beslutninger	Øvrige ændringer	Flytning mellem udvalg	Budgetforslag 2017 pr. 1. juli 2016	Ændringer fra 1. juli - 8. aug. 2016	Budgetforslag 2017
	- = indtægter og + = udgifter									
Indtægter										
Skatter	-2.252,3							-2.259,8		-2.259,8
Tilskud, udligning og beskæftigelse	-780,8							-794,3		-792,8
Indtægter i alt	-3.033,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3.054,1	0,0	-3.052,6
Nettodriftsudgifter:										
Serviceudgifter:										
Økonomiudvalget	366,2	0,0	0,0	0,0	-6,7	0,0	1,6	361,1	0,9	362,0
Udvalget for Plan og Teknik	121,3	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	-2,0	119,8	-0,5	119,3
Udvalget for Børn og Undervisning	864,5	-4,8	1,2	0,0	-5,7	0,1	0,6	855,9	0,6	856,5
Udvalget for Kultur og Fritid	78,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	78,6	0,2	78,8
Udvalget for Social og Sundhed	634,5	0,0	0,0	2,8	-2,4	4,1	-0,2	638,8	-1,5	637,3
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,1	0,0	8,1
Serviceudgifter i alt	2.072,9	-4,8	1,2	2,8	-14,0	4,2	0,0	2.062,3	-0,3	2.062,0
Aktivitetsbestemt medfinansiering	175,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	175,6	-4,8	170,8
Ældreboliger	-15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,0	0,1	-14,9
Overførselsudgifter										
Udvalg for Børn og Undervisning	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	0,0	4,8
Udvalget for Social og Sundhed	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,8
Udvalget for Arbejdsmarked og Integration	604,9	0,0	10,1	-21,6	-0,9	0,0	0,0	592,5	-5,8	586,7
Forsikrede ledige	75,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	75,2	-11,8	63,4
Den centrale refusionsordning										
Udvalget for Børn og Undervisning	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,5	0,0	-1,5
Udvalget for Social og Sundhed	-5,6	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	-4,7	0,0	-4,7
P/L-fremskrivning jf. KL (2,1%)								60,7	-4,5	56,2
Driftsudgifter (netto) i alt	2.912,1	-4,8	11,3	-18,8	-14,0	4,2	0,0	2.950,7	-27,1	2.923,6

Beløb i mio. kr.	Budget 2016	Demografiske ændringer	Ændringer i forudsætninger	Lovændringer	Tidl. politiske beslutninger	Øvrige ændringer	Flytning mellem udvalg	Budgetforslag 2017 pr. 1. juli 2016	Ændringer fra 1. juli - 8. aug. 2016	Budgetforslag 2017
	- = indtægter og + = udgifter									
Nettorenter	6,4							8,7		8,7
Driftsresultat (- = overskud)	-114,6	-4,8	11,3	-18,8	-14,0	4,2	0,0	-94,7	-27,1	-120,3
Afdrag på lån	46,5							45,4		45,4
Nye lån til energibesparende foranstaltninger	-30,5							-31,0		-31,0
Nye lån til øvrige formål	-13,6							-10,0		-10,0
Anlægsudgifter excl. EBF	79,2							106,0		104,7
Energibesparende foranstaltninger	30,5							31,0		31,0
Finansforskydninger (kirkeskat mv)	0,0							0,0		0,0
Finansforskydninger (afdrag til foranstaltninger)	3,2							3,2		3,2
Grundkapitalindskud	3,1							0,0		0,0
Kasseforbrug (+) / konsolidering (-)	3,8	-4,8	11,3	-18,8	-14,0	4,2	0,0	49,9	-27,1	23,0

**Bilag: 916.2. Oversigt over nye tiltag til drifsbudget 2017 og overslagsårene 2018
- 2020.PDF**

Udvalg: Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mødedato: 17. august 2016 - Kl. 12:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 115535/16

Oversigt over nye tiltag til driftsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
D1	Dyrevelfærd i Varde Kommune	55.000	55.000	55.000	55.000
D2	Byggesagsbehandler - Teknik og Miljø	504.000	504.000	504.000	504.000
D3	Udarbejdelse af nye vandløbsregulativer				975.000
D4	2 stillinger gøres permanente på myndighedsområdet i Børn og Forebyggelse, Børn og Unge	840.000	840.000	840.000	840.000
D5	<i>Ungerådet: Øgede forbrugsafgifter og løbende opgradering af pc-er</i>	60.000	60.000	60.000	60.000
D6	Pigecamp for 5. og 6. klasser	500.000	500.000	500.000	
D7	Familieklasser	52.000	52.000	52.000	52.000
D8	Erhvervs guider på Varde Kommunes folkeskoler	412.000	344.000	182.000	
D9	Vi i naturskolen ¹ - Museumschool Tirpitz	300.000	300.000	300.000	300.000
D10	Fastholde kvaliteten i dagtilbud	2.173.600	2.173.600	2.173.600	2.173.600
	Finansieret af øget bloktilskud	indgår i indtægterne			
D11	Øget tildeling efter socioøkonomi	0	0	0	0
D12	Pulje til tværgående forsøgsindsatser for udsatte grupper	500.000	500.000	500.000	500.000

Oversigt over nye tiltag til driftsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
D13	4 ekstra pladser til specialiseret genoptræning på Lunden - Driftsudgifter		7.088.000	7.088.000	7.088.000
	4 ekstra pladser til specialiseret genoptræning på Lunden - Takstindtægter		-7.088.000	-7.088.000	-7.088.000
D14	4 ekstra pladser til længerevarende ophold på Lunden - Driftsudgifter		7.160.000	7.160.000	7.160.000
	4 ekstra pladser til længerevarende ophold på Lunden - Takstindtægter		-7.160.000	-7.160.000	-7.160.000
D15	Implementering Fælles Sprog 3 i 2017	1.642.000	50.000	50.000	50.000
D16	Træning i arbejdstiden for medarbejdere på ældrecentre	1.411.000	1.176.000	1.176.000	1.176.000
D17	Fastansættelse af 2 sygeplejersker i hjemmeplejen	850.000	850.000	850.000	850.000
D18	Klippekortsordning til de svageste ældre (Klippekort overgår fra tidligere pulje til bloktilskud)	1.320.000	1.320.000	1.320.000	1.320.000
	Finansieret af øget bloktilskud	indgår i indtægterne			
D19	Implementering af hygiejneorganisationen	140.000	140.000	140.000	140.000
D20	Hjælpemiddeldepotet - Personaleforøgelse som følge af stigende efterspørgsel	450.000	450.000	450.000	450.000
D21	Demografi og omstillingspulje på ældreområdet	4.000.000	4.000.000	4.700.000	5.300.000
D22	Bevægelse som en del af integrationsindsatsen for voksne	168.000	168.000	168.000	168.000
D23	Udvidelse af budgettet til bostøtte jf. § 85 for at reducere ventetiden ved ressourceforløb	400.000	400.000	400.000	400.000

Oversigt over nye tiltag til driftsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Bespareser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
D24	Arbejdsmarkedskonsulent på integrationsområdet - finansieres 100 % af refusion 50 % og resultattilskud.	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
		-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
D25	Familieguide, forebyggende foranstaltninger til børn - finansieres af staten med 100 % refusion.	500.000	500.000	500.000	500.000
		-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
D26	Tolkeudgift i forbindelse med branchepakker - finansieres 100 % af resultattilskud og sparede forsørgelsesudgifter.	800.000	800.000	800.000	800.000
		-800.000	-800.000	-800.000	-800.000
D27	Tværgående unge indsats	5.318.750	6.713.750	8.013.750	8.208.750
	Samlet gevinst unge indsats	-3.251.322	-7.012.793	-10.774.264	-11.794.562
D28	Annullering af budgetbeløb vedr. markeds-afprøvning	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
D29	Annullering af budgetbeløb vedr. ejendoms-strategi	2.000.000	2.000.000	1.500.000	1.500.000
I alt		21.845.028	17.583.557	15.160.086	15.227.788
P/L-fremskrivning jf. KL		436.901	703.342	909.605	1.218.223
Nye tiltag i alt		22.281.929	18.286.899	16.069.691	16.446.011

**Bilag: 916.3. Oversigt over forslag til anlægsbudget 2017 og overslagsårene 2018
- 2020.PDF**

Udvalg: Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mødedato: 17. august 2016 - Kl. 12:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 115534/16

Oversigt over nye tiltag til anlæggbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
A1	Pulje til nedrivning af kommunale bygninger/ældreboliger	3.087.620	3.087.620	3.087.620	3.087.620
A2	Pulje til investering i energibesparende foranstaltninger	30.480.000	10.160.000	10.160.000	10.160.000
A3	Nedlæggelse af brandhaner	308.760	308.760	0	0
A4	Grundkapitallån til støttet byggeri	4.814.820	6.135.620	2.032.000	3.000.000
A5	Pulje til vedligeholdelse af kommunale bygninger	3.087.620	5.146.040	7.112.000	7.112.000
A6	Pulje til strukturel betingede projekter			30.000.000	
A7	Separering af kloak ved kommunale ejendomme	1.270.000	1.457.960	1.270.000	
A8	Afledte byforskønnelser i forbindelse med kloakseparering i diverse byer.	1.029.210	1.029.210	1.016.000	1.000.000
A9	Pulje til områdefornyelse Varde Midtby	9.262.870	1.029.210	0	
A10	Fortsættelse af pulje til Landsbyfornyelse	1.955.490	1.955.490	1.955.490	1.955.490
A11	Fortsættelse af pulje til byfornyelse og udviklingsplaner	3.087.620	3.087.620	2.032.000	3.000.000
A12	Styrkelse af områdefornyelse i Varde bymidte	3.000.000	2.600.000		
A13	Realisering af områdeplan for Oksbøl bymidte				2.000.000
A14	Puljebeløb til cykelstier til prioritering	6.175.250	3.087.620	3.556.000	3.500.000

Oversigt over nye tiltag til anlægsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
A15	Puljebeløb til cykelstier i naturområderne til prioritering	1.016.000	2.032.000	2.032.000	2.000.000
A16	Forhøjelse af cykelstipulje til stiforbindelse mellem Nordenskov og Næsbjerg	1.000.000			
A17	Annullering af cykelstisystemer til naturområder (2017)	-1.000.000			
A18	Renovering af broer	2.058.420	1.016.000	1.016.000	
A19	Trafiksikkerhed	1.029.210	1.016.000	2.032.000	2.000.000
A20	Holme Å - genopretning	2.058.210	1.543.810		
A21	Bygning af orangeri i Tambours Have	203.200			
A22	Lys langs stier - Ølgod		508.000		
A23	Banekrydsning mellem Endgdraget og Plantagevej	1.727.200			
A24	Broen over banen. Engdraget				
A25	Investeringer i sommerhusområder			1.016.000	
A26	Naturpark Vesterhavet	508.000			
A27	Nysø		203.200		
A28	Oprensning af okkerbassiner	152.400	152.400	152.400	
A29	Pleje af fredninger	304.800	304.800	304.800	
A30	Thyrasvejs forlængelse til Yderikvej, Tistrup	1.016.000	6.248.400		
A31	Byggemodningsudgifter	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
A32	Salg af byggegrunde	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000

Oversigt over nye tiltag til anlægsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
A33	Færdiggørelse af fortov langs Viaduktvej i Ølgod				500.000
A34	Færdiggørelse af p-plads ved Rådhuset i Varde				1.200.000
A35	Åbning af åslynge på Varde Å ved Hodde				750.000
A36	Bramming-Grindsted jernbanetracé				13.000.000
A37	Udvikling af rekreativt område ved banen i Agerbæk				2.000.000
A38	Naturpolitik				500.000
A39	Kystsikring, Blåvand			400.000	400.000
A40	Tilgængelighed (årlig pulje)				500.000
A41	Fortov ved Hvidbjerg Strandvej				250.000
A42	Forprojekt - Fyrvej i Blåvand				1.000.000
A43	Forprojekt - Vejers Havvej, Vejers				1.000.000
A44	Klimatilpasning i byer - pulje				500.000
A45	Vejers Strand - Strandbyen i Klitterne				2.695.000
A46	Pulje til udvikling af kystbyer				7.400.000
A47	Realisering af Blåvand Kyst			8.000.000	
A48	Renovering- og anlægspuljen vedr. skoler og dagtilbud	3.087.620	3.087.620	3.087.620	
A49	Multisal ved skolen i Agerbæk incl. ideoplæg/forprojektering	3.048.000	6.375.400		
A49	Kombibibliotek i forbindelse med Agerbæk Skole*	3.655.000			

Oversigt over nye tiltag til anlægsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
A50	Renovering af bygninger på Ølgod Skole			2.587.750	
A51	Brorsonskolen, renovering	16.500.000			
A52	Samling af børnehavetilbuddene i Oksbøl, tilbygning til Skovmuseen (vil betyde driftsreduktion fra 2021 på 461.000 kr. årligt)			1.016.000	7.167.000
A53	Årre Børnecenter	15.329.290			
A54	Asbestrenovering af Nr. Nebel Skole og etablering af kombibibliotek*	3.000.000	6.712.505		
A55	Varde Museum - Danmarks Flygtningemuseum		2.032.000		
A56	Implementering af halplan	8.167.620			
A57	Midler til renovering af idrætshaller				2.000.000
A58	Idrætsfaciliteter ved Lykkesgårdskolen - obs på at der foreligger 2 forslag	9.468.710			
A59	Flytning af BMX fra Varde Syd til Varde Fritidscenter				400.000
A60	Danmarks Bedste Startsted				750.000
A61	Ny indgang på hovedbiblioteket i Varde				140.000
A62	Naturhytte				200.000
A63	Karlsgårde Friluftsliv				200.000
A64	Handicapboliger på Lykkevang i Ølgod	1.559.560	11.517.380		

Oversigt over nye tiltag til anlægsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
A65	Lunden Masterplan	0	5.508.500	0	
A66	Lunden. Udskiftning af tag			4.745.740	
A67	4 ekstra pladser til specialiseret genoptræning - Lunden				88.000
A68	4 ekstra pladser til længerevarende ophold - Lunden				1.582.000
A69	Udvidelse af p-plads og evt. støjvold ved byggeri på Lunden.				1.000.000
A70	Ældrecentret i Hybenbo i Årre. Netto udgift efter lånefinansiering	1.434.970			
A71	Ældrecentret i Hybenbo i Årre. Renter og afdrag på lånefinansiering vedr. boligdelen.		110.000	110.000	110.000
A72	Nyt plejecenter med 30 plejeboliger og servicearealer. Netto udgift efter lånefinansiering.				13.500.000
A73	Nedlæggelse af Vinkelvejscentret - indfrielse af lån m.v.				16.400.000
A74	Salg af Vinkelvejscentret				-3.500.000
A75	Opførelse af værksstedsbygning ved Søgården				1.400.000
I alt		142.883.470	87.453.165	88.721.420	111.947.110
P/L-fremskrivning jf. KL		2.571.902	1.574.157	1.596.986	2.015.048
Anlægsudgifter i alt		145.455.372	89.027.322	90.318.406	113.962.158

Oversigt over nye tiltag til anlægsbudget 2017 - 2020

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020

Tidligere godkendte anlægsprojekter er skrevet med rødt	102.748.470	67.980.660	70.161.420	7.277.000
P/L-fremskrivning jf. KL	1.849.472	1.223.652	1.262.906	130.986
Tidligere godkendte anlægsprojekter er skrevet med rødt	104.597.942	69.204.312	71.424.326	7.407.986

Energibesparende foranstaltninger	30.480.000	10.160.000	10.160.000	10.160.000
P/L-fremskrivning	548.640	182.880	182.880	182.880
Energibesparende foranstaltninger	31.028.640	10.342.880	10.342.880	10.342.880

Nye anlægsprojekter	9.655.000	9.312.505	8.400.000	94.510.110
P/L-fremskrivning jf. KL	173.790	167.625	151.200	1.701.182
Nye anlægsprojekter i alt	9.828.790	9.480.130	8.551.200	96.211.292

Sum	145.455.372	89.027.322	90.318.406	113.962.158
------------	--------------------	-------------------	-------------------	--------------------

Alle projekter med udbetalinger i 2017-2020 medtages. Både nye og tidligere godkendte

Tidligere godkendte anlægsprojekter er skrevet med rødt

Bilag: 916.4. Oversigt over forslag til råderumskatalog 2017.PDF

Udvalg: Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mødedato: 17. august 2016 - Kl. 12:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 115537/16

Oversigt over indkomne forslag til indarbejdelse i råderumkatalog 2017 samt finansiering af nye tiltag

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
R0	Ny vurdering af Varde Kommunens ledelse og administration	-1.700.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000
R1	Venskabsby stævne og besøg	-34.180	-34.180	-34.180	-34.180
R2	Byrådets udviklingspulje	-861.600	-861.600	-861.600	-861.600
R3	Reduktion i diverse puljer	-310.000	-310.000	-310.000	-310.000
R4	Porto og Facility service	-650.000	-650.000	-650.000	-650.000
R5	Reduktion i afsatte budgetter til Ældre- og Handicaprådet	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000
R6	Udgifter til kontorhold	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
R7	Udgifter til konsulentbistand	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
R8	Udgifter til revisionshonorar	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
R9	3-partsmidler - kompetenceudvikling	-3.155.428	-3.155.428	-3.155.428	-3.155.428
R10	ProVarde - reduktion i det årlige tilskud	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
R11	Brug af pesticider i stedet for gasbrænding til ukrudtsbekæmpelse	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
R12	Nedsætte kontoen til asfaltslidlag	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
R13	Nedsætte konteon til maskinkøb	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
R14	Vandløbsgebyr	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
R15	Reduktion af eksterne leverandørydelser - Miljøbeskyttelse	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
R16	Reduktion af konsulentkonto inden for vejadministration	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
R17	Reduktion i Tandplejen	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000

Oversigt over indkomne forslag til indarbejdelse i råderumkatalog 2017 samt finansiering af nye tiltag

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
R18	Reduktion i antallet af tale-hørekonsulenter	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
R19	Reduktion i området Psykologerne (PPR)	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
R20	Reduktion i området Fysio- og ergoterapeuterne	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
R21	Reduktion i Ungdomsskolen	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000
R22	Reduktion på Pædagogisk Central	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000
R23	Reduktion af dagtilbudspulje og handicappulje	-375.000	-375.000	-375.000	-375.000
R24	Skolernes brug af haller	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
R25	Procentvis reduktion på alle styrbare områder - Børn & Undervisning	-7.875.000	-7.875.000	-7.875.000	-7.875.000
R26	Besparelse på pristalsregulering - Kultur og Fritid	-542.000	-542.000	-542.000	-542.000
R27	Nedlæggelse af lydavis og lavere serviceniveau på IT og bøger	-328.000	-328.000	-328.000	-328.000
R28	Hjemtagelse af opgaven med teleslynger m.m.	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
R29	Reduktion i timetallet på Medborgerhuset og Center for Sundhedsfremme	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
R30	Reduktion af driftsudgifter med 2 pct. Lunden	-740.000	-740.000	-740.000	-740.000
R31	Reduktion med 2 pct. i Samstyrken	-1.335.000	-1.335.000	-1.335.000	-1.335.000
R32	Reduktion af budget med 2 pct. i Socialpsykiatrien	-340.000	-340.000	-340.000	-340.000
R33	Reduktion med 2 procent i driftstilskuddet til Østbækhemmet	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000
R34	Reduktion af ledelse og administration på ældreområdet - forslag 1 i ældreanalysen	-1.500.000	-1.500.000	-1.500.000	-1.500.000

Oversigt over indkomne forslag til indarbejdelse i råderumkatalog 2017 samt finansiering af nye tiltag

Forslag nr.	Emne	Besparelser (hele kr. og 2016-priser)			
		2017	2018	2019	2020
R35	Indførelse af en controllerfunktion ved visitering af hjemmepleje - forslag 9 i ældreanalysen	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000
R36	Besparelse ved optimering af samarbejdet mellem centre, hjemmeplejen, sygeplejen og træning - forslag 2 og 3 i ældreanalysen	-2.800.000	-2.800.000	-2.800.000	-2.800.000
R37	Udbud af pleje og omsorg - forslag 5 i ældreanalysen	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
R38	Velfærdsteknologi - skylle/tørre toiletter forslag 6 i ældreanalysen	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000
R39	Ændring af kvalitetsstandarderne - Trygheds- og støttebesøg, delegeret sygepleje, samt opstramning af visitationskriterierne - forslag 7 og 8 i ældreanalysen	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000
R40	Seniorjob - Nedbringelse af serviceudgifter i jobcentret	-220.000	-440.000	-440.000	-440.000
R41	Nedbringelse af forsørgelsesudgifter i jobcentret	-3.800.000	-4.200.000	-4.200.000	-4.200.000
I alt		-36.971.208	-37.191.208	-37.191.208	-37.191.208
P/L- reguleringer jf. KL		-739.424	-1.487.648	-2.231.472	-2.975.297
Råderumskatalog i alt		-37.710.632	-38.678.856	-39.422.680	-40.166.505

**Bilag: 916.5. Budgetforslag 2017 og budgetoverslag 2018-2020 generelle
bemærkninger 1. behandling**

Udvalg: Udvalget for Økonomi og Erhverv

Mødedato: 17. august 2016 - Kl. 12:30

Adgang: Åben

Bilagsnr: 110579/16

Generelle bemærkninger til budgetforslag 2017

Indhold:

	side
Budgetlægningen for 2017	3
Udgangspunkt for budgetlægningen	3
Pris- og lønstigningsskøn	4
Økonomiaftalen for 2017 mellem regeringen og KL	4
Budgetforslag 2017	6
Indtægter	7
Skatteprocenter og –indtægter	7
Selskabsskatter	9
Driftsudgifter	10
Renter	10
Anlæg	11
Afdrag på lån	11
Låneoptagelse	11
Likviditet	11
Budgetoverslag for årene 2017-2020	12

Budgetlægningen for 2017:

Udvalget for Økonomi og Erhverv godkendte på møde den 24. februar 2016 den overordnede tidsplan, procedure, budgetforudsætninger m.v. for budgetlægningen for perioden 2017-2020.

Tidsplanen er i hovedpunkter følgende:

Dato	
Marts – juni 2016	Udvalgene behandler og fremsender forslag til nye ønsker til drift og anlæg samt tekniske ændringer. Der udarbejdes råderumskatalog med reduktionsforslag.
Marts – juni 2016	Dialogmøder mellem udvalgene, Ældreråd, Handicapråd, Ungeråd, Integrationsråd, Udviklingsrådene m.fl.
Marts – juni 2016	Dialogmøder mellem udvalgene og skoler, institutioner m.fl.
16. juni 2016	Frist for udvalgenes behandling af nye ønsker til drift og anlæg, udarbejdelse af råderumskatalog samt tekniske ændringer.
21. juni 2016	Byrådet orienteres om <ul style="list-style-type: none">▪ økonomaftalen for 2017 mellem KL og regeringen▪ basisbudgettet for 2017 med tekniske ændringer
9. august 2016	Budgetmøde med gruppeformænd med drøftelse af budgetsituationen
9. august 2016	Møde i Udvalget for Økonomi og Erhverv vedr. budget 2017-2020
10. august 2016	Informationsmøde for Byrådet
17. august 2016	Udvalget for Økonomi og Erhverv indstiller budgettet til 1. behandling i Byrådet
23. august 2016	Byrådets 1. behandling af budgetforslag 2017 og budgetoverslag for årene 2018-2020
8.-9. september 2016	Budgetseminar for Byrådet. <i>Målsætningen for budgetseminaret er, at Byrådet kan blive enige om et samlet budgetforslag for perioden 2017-2020, herunder at der sker en prioritering af anlægsbudgettet for hele budget-perioden 2017-2020</i>
22. september 2016 KL 12.00	Frist for indsendelse af ændringsforslag til budgettet. Ændringsforslag indsendes til borgmesteren
28. september 2016	Udvalget for Økonomi og Erhverv behandler budgetforslaget
4. oktober 2016	2. behandling og vedtagelse af budget 2017 Herunder fastsættelse af <ul style="list-style-type: none">➤ Kommuneskatteprocent➤ Grundskyldspromille➤ Kirkeskatteprocent➤ Takster for børnepasning mv.

Udgangspunkt for budgetlægningen:

Budgetgrundlaget for budget 2017 er til Byrådets 1. behandling det vedtagne budget for 2016 og budgetoverslag for perioden 2017-2019 korrigeret med ændringer på grund af nye budgetforudsætninger. Ændringer indarbejdet i budgetforslaget til 1. behandling er alene af teknisk karakter og medfører ikke, at kommunens serviceniveau ændres.

Budgetgrundlaget kan opstilles således:

Det vedtagne budget for 2016

- +/- demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)
- +/- ændringer i forudsætninger (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere)
- +/- konsekvenser af tidligere politiske beslutninger i Byrådet
- +/- engangsbeløb i budget 2016 samt beløb som ikke har helårvirkning i 2016
- +/- øvrige ændringer af teknisk karakter
- + pris- og lønfremskrivning

Alle ændringer dokumenteres og synliggøres.

Pris- og lønstigningsskøn:

Der er ved budgetudarbejdelsen anvendt nedenstående skøn af 28. juni 2016 fra KL over pris- og lønstigninger (procenter):

	2016 – 2017	2017 – 2018	2018 – 2019	2019 – 2020
Lønninger	2,16	2,30	2,30	2,30
Brændsel (olie)	4,05	1,37	1,37	1,37
Øvrige varer og anskaffelser	0,57	1,37	1,37	1,37
Entreprenør- og håndværkerydelser	1,70	1,70	1,70	1,70
Øvrige tjenesteydelser	2,05	2,05	2,05	2,05
Priser i alt	1,93	1,93	1,93	1,93
Løn og priser i alt	2,10	2,20	2,20	2,20
Overførselsudgifter	1,64	1,32	1,32	1,32

Budgetterne reguleres endvidere for forskellen mellem den faktiske pris- og lønudvikling og den budgetterede pris- og lønudvikling fra 2015 til 2016. Det betyder, at lønstigningen reduceres med 0,03 pct. og opvarmningsudgifter med 5,62 pct.

Aftalen af 10. juni 2016 mellem regeringen og KL om den kommunale økonomi for 2017:

Regeringen og KL har ligesom de tidligere år indgået en aftale om rammerne for den kommunale økonomi for det kommende år.

Hovedpunkterne i Økonomiaftalen er:

1. Der er aftalt rammer vedrørende serviceudgifter
2. Der er aftalt rammer vedrørende anlægsudgifter
3. Omprioriteringsbidraget (1% pr. år) afskaffes fra 2018
I 2017 tilbagebetales 2,2 mia. kr. ud af 2,4 mia. kr. af omprioriteringsbidraget. 0,2 mia. kr. fordeles på Finansloven

Omprioreringsbidraget afløses fra 2018 af et moderniserings- og effektiviseringsprogram på 1 mia. kr.
Indenfor programmet frigøres 0,5 mia. kr. til prioritering bredt i den offentlige sektor

4. Kommunerne skal finde 0,3 mia. kr. gennem en mere effektiv administrativ drift.

Økonomiaftalen er lavet for kommunerne under ét, hvilket betyder, at der ikke er rammer for serviceudgifterne (udgifter til skoler, børnehaver, ældreområde m.v.) i den enkelte kommune, men der er en samlet ramme for alle landets kommuner på 242,2 mia. kr. excl. reguleringer vedr. DUT-princippet. Det er meget vigtigt, at alle kommuner er med til at overholde aftalen, idet 3 mia. kr. af statstilskuddet til kommunerne er betinget af overholdelse af servicerammen for kommunerne under ét. Såfremt aftalen ikke overholdes kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 26,4 mio. kr. Servicerammen er også gældende i regnskabssituationen.

Vedrørende anlægsudgifter er der aftalt en samlet ramme for kommunerne under ét på 16,3 mia. kr. Hvis rammen overskrides ved budgetlægningen bliver kommunernes bloktilskud reduceret med op til 1 mia. kr. (svarende til 8,8 mio. kr. for Varde Kommune). Der er ingen sanktion på regnskab, men Regeringen og KL er enige om at tillægge det stor betydning, at de kommunale anlægsudgifter i 2017 både i budgetterne og regnskaberne ligger inden for rammerne af aftalen.

Balancetilskuddet (bloktilskuddet til kommuner) er i 2017 (og kun i 2017) løftet ekstraordinært med 3,5 mia. kr. Pengene fordeles efter 3 kriterier:

- 1,5 mia. kr. fordeles til alle kommuner efter indbyggertal
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud over landsgennemsnittet
 - Ovenstående punkter giver Varde Kommune en indtægt på 27,5 mio. kr.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag under 171.400 kr. pr. indbygger. Her modtager Varde Kommune ingen tilskud.

Økonomiaftalen er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. Der er mulighed for tilpasninger inden for en ramme på 200 mio. kr. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2017 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslaget for 2017 er efter indregning af foranstående forudsætninger følgende:

	Beløb i mio. kr. - = indtægter
Skattefinansieret virksomhed:	
Indtægter:	
Skatter	-2.259,8
Tilskud og udligning	-792,8
Indtægter i alt	-3.052,6
Serviceudgifter	2.062,0
Aktivitetsbestemt medfinansiering	170,8
Ældreboliger	-14,9
Overførselsudgifter	592,3
Forsikrede ledige	63,4
Den centrale refusionsordning	-6,2
Pris- og lønfremskrivning	56,2
Nettodriftsudgifter i alt	2.923,6
Nettorenter	8,7
Driftsresultat (- = overskud)	-120,3
Afdrag på lån	45,4
Låneoptagelse	-10,0
Energilån (forudsætter anlægsudgifter på 31 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger)	-31,0
Energibesparende foranstaltninger	31,0
Finansforskydninger	3,2
Rådighedsbeløb til finansiering af evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-81,7
Hertil kommer eventuelt forbrug af likvide aktiver og beløb fra råderumskataloget	
I budgettet for perioden 2016-2019 er der budgetteret med anlægsudgifter i 2017 på	104,7

Indtægter:

Indtægterne kan opdeles på følgende områder i 2017:

Skatter:	mio. kr.
Indkomstskat	-1.953,3
Forskerskat	-0,2
Skrå skatteloft	+1,3
Dødsboskat	-0,3
Selskabsskat	-27,5
Grundskyld	-276,0
Dækningsafgift	-3,8
Skatter i alt	-2.259,8
Tilskud og udligning:	
Udligning og generelle tilskud	-678,6
Éngangstilskud i 2017 vedr. likviditet	-27,4
Udligning vedr. udlændinge	+18,8
Bidrag til regionerne	+6,6
Særlige tilskud	-17,7
Tilskud vedr. dagtilbud	-4,4
Beskæftigelsestilskud	-68,1
Tilskud vedr. skolereformen	-6,4
Udligning vedr. selskabsskat	-15,6
Tilskud og udligning i alt	-792,8
Indtægter i alt	-3.052,6

Skatter:**Kommuneskatteprocent:**

Med indgåelse af økonomiaftalen for 2008 mellem regeringen og KL blev det slået fast, at den enkelte kommune fra 2008 igen får mulighed for selv at fastsætte skatteprocenten.

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. Der er mulighed for tilpasninger inden for en ramme på 200 mio. kr. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2017 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslaget for 2017 er baseret på en kommuneskatteprocent på 25,1%, hvilket er uændret i forhold til 2016.

Den gennemsnitlige kommuneskatteprocent for alle landets kommuner udgør i 2016 24,9 procent.

Kommunal indkomstskat:

Kommunal indkomstskat tager udgangspunkt i ovenstående skatteprocent og et indkomstskattegrundlag på 7.782 mio. kr. Som indkomstskattegrundlag skal Byrådet vælge mellem et statsgaranteret grundlag eller et selvbudgetteret grundlag. Ved statsgaranteret grundlag kan der ikke komme efterreguleringer (både positive og negative), hvis det faktiske niveau bliver et andet. Ved det selvbudgetterede grundlag kan der komme efterreguleringer i årene efter budgetåret, hvis skattegrundlaget bliver et andet end det skønnede. Skattegrundlaget på 7.782 mio. kr. er det statsgaranterede skattegrundlag. Ved valg mellem statsgaranteret og selvbudgetteret skattegrundlag/tilskud skal der skønnes over:

- Beskatningsgrundlag for 2017 i Varde Kommune
- Beskatningsgrundlag for 2017 i hele landet
- Beskatningsgrundlag for 2017 i hovedstadsområdet
- Indbyggertallet pr. 1. januar 2017 i Varde Kommune

Kommunal indkomstskat giver en samlet indtægt for Varde Kommune på 1.953 mio. kr. En skatteprocent giver en indtægt på ca. 77,8 mio. kr.

I 2017 er der ikke indregnet tilbagebetaling af kommuneskat vedrørende tidligere år, idet Varde Kommune i årene 2009-2016 har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Indkomstskattegrundlaget er det statsgaranterede skattegrundlag for 2017.

Grundskyldspromille:

Fastsættelse af grundskyldspromillen for 2017 er omfattet af de samme regler, som nævnt under kommuneskatteprocenten.

Budgetforslaget for 2017 er baseret på en grundskyldspromille på 31,56 promille, hvilket er uændret i forhold til 2016. Grundskyldspromillen for produktionsjord kan ved lov højst udgøre 7,2 promille.

Den gennemsnitlige grundskyldspromille for alle landets kommuner udgør 26,1 promille i 2016 vedrørende øvrige ejendomme (ikke landbrugsejendomme og lignende).

Grundværdier:

De skønnede afgiftspligtige grundværdier for Varde Kommune er på 3,4 mia. kr. vedrørende produktionsjord og 8,0 mia. kr. vedrørende øvrige grundværdier. Det giver en samlet indtægt i 2017 på 276,0 mio. kr.

Dækningsafgift af offentlige ejendomme:

Budgetforslaget for 2017 baserer sig på følgende promillesatser for dækningsafgift i 2017 (promillerne er uændrede i forhold til 2016):

- 15,00 promille på grundværdierne
- 8,75 promille på forskelsværdierne (forskul mellem ejendomsværdi og grundværdi)

Dækningsafgiften forventes at give en indtægt på 3,8 mio. kr.

Dækningsafgift af erhvervsejendomme:

Sammenlægningsudvalget besluttede på møde den 28. marts 2006, at der ikke opkræves dækningsafgift af erhvervs- og forretningsejendomme i Varde Kommune.

Der er ikke indarbejdet dækningsafgift af erhvervsejendomme i 2017.

Selskabsskat:

Selskabsskat, som er på 27,5 mio. kr., er udmeldt fra Social- og Indenrigsministeriet. Selskabsskat afregnes med 3 års forskydning, og baserer sig derfor på den faktiske selskabsskat for 3 år siden.

Generelle tilskud:

Kommunal udligning er budgetteret i henhold til de reviderede regler for det kommunale udligningssystem, som er gældende fra den 1. januar 2013. Indtægterne har sammenhæng med budgettering af skattegrundlaget. Stiger skattegrundlaget falder kommunal udligning og falder skattegrundlaget stiger kommunal udligning. Der vil dog altid være et merprovenu, såfremt skattegrundlaget stiger.

Tilskuddet er udmeldt af Social- og Indenrigsministeriet. I tilskuddet indgår ca. 27,5 mio. kr., som kun modtages i 2017.

3 mia. kr. af det samlede kommunale bloktilskud er betinget af, at kommunerne overholder den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL vedrørende de kommunale serviceudgifter. Hvis kommunerne ikke overholder rammen på i alt 242,2 mia. kr. vedrørende serviceudgifter, vil bloktilskuddet blive reduceret med op til 3 mia. kr. svarende til ca. 26,4 mio. kr. for Varde Kommune.

1 mia. kr. er betinget af overholdelse af anlægsrammen på 16,3 mia. kr. Overholdes rammen ikke kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 8,8 mio. kr.

Udligning vedr. udlændinge har sammenhæng med budgettering af skattegrundlag, som nævnt under kommunal udligning.

Udviklingsbidrag til regionerne. Der budgetteres med et udviklingsbidrag til regionerne på 6,6 mio. kr. i henhold til udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet.

Beskæftigelsestilskud. For 2017 modtages et beskæftigelsestilskud på 68,1 mio. kr. Indtægten modsvares af tilsvarende udgifter på driften.

Der modtages 15,6 mio. kr. i kommunal udligning vedrørende selskabsskat.

Driftsudgifter:

Budgetgrundlaget for budget 2017 er til Byrådets 1. behandling det vedtagne budget for 2016 og budgetoverslag for perioden 2017-2019 korrigeret med ændringer på grund af nye budgetforudsætninger. Ændringer indarbejdet i budgetforslaget til 1. behandling er alene af teknisk karakter og medfører ikke at kommunens serviceniveau ændres.

Alle ændringer dokumenteres og synliggøres.

Oversigt over nye ønsker til driftsbudgettet for perioden 2017-2020 fremgår af dokumentnummer 115535-16.

Oversigt over forslag til råderumskatalog fremgår af dokumentnummer 115537-16.

Serviceudgifter til drift fordelt på udvalg efter indregning af tekniske ændringer:

	mio. kr.
Udvalget for Økonomi og Erhverv	362,0
Udvalget for Plan og Teknik	119,3
Udvalget for Børn og Undervisning	856,5
Udvalget for Kultur og Fritid	78,8
Udvalget for Social og Sundhed	637,3
Udvalget for Arbejdmarked og Integration	8,1
Serviceudgifter i alt i 2016-priser	2.062,0

Tekniske ændringer til driftsbudgettet, som udvalgene har behandlet i juni måned 2016 er samlet i dokumentnummer 115542-16.

Udenfor servicerammen er der på driften nettoudgifter til følgende områder:

1. Aktivitetsbestemt medfinansiering	170,8 mio. kr.
2. Ældreboliger (excl. renter og afdrag på lån)	-14,9 mio. kr.
3. Overførselsudgifter	592,3 mio. kr.
4. Forsikrede ledige	63,4 mio. kr.
5. Den centrale refusionsordning	<u>-6,2 mio. kr.</u>
I alt	805,4 mio. kr.

Renter:

Renteudgifter og –indtægter er budgetteret i henhold til de gældende aftaler vedrørende forrentning af kommunens indestående og lån.

Anlæg:

Ønsker til nye anlægsprojekter for perioden 2017-2020 fremgår af dokumentnummer 115534-16. Oversigten indeholder også anlægsudgifter godkendt ved sidste års budgetlægning for perioden 2016-2019.

Afdrag på lån:

Afdrag på lån er budgetteret i henhold til de gældende låneforpligtigelser.

Låneoptagelse:

Der er budgetteret med 2 mio. kr. i låneoptagelse i henhold til lånebekendtgørelsen. Hertil kommer 8,0 mio. kr. i lån vedrørende Varde Midtby.

Lånemuligheder i øvrigt afhænger af de budgetterede anlægsprojekter og godkendelser fra Social- og Indenrigsministeriet til låneoptagelse.

Der er automatisk låneadgang til energibesparende foranstaltninger samt 88% af anlægsudgifterne til ældreboligbyggeri (ikke servicearealer).

Likviditet:

Kommunens likvide beholdning opgjort efter Social- og Indenrigsministeriets kassekreditregel forventes ved starten af 2017 at udgøre ca. 200 mio. kr.

Budgetoverslag for perioden 2017-2020:

beløb i mio. kr. (- = indtægter) løbende priser	2017	2018	2019	2020
Indtægter:				
Skatter	-2.259,8	-2.305,0	-2.351,1	-2.402,8
Tilskud og udligning m.v.	-792,8	-774,4	-788,5	-805,9
Indtægter i alt	-3.052,6	-3.079,4	-3.139,6	-3.208,7
Nettodriftsudgifter:				
Serviceudgifter	2.062,0	2.057,4	2.055,4	2.050,4
Øvrige nettodriftsudgifter	805,4	805,4	811,2	811,2
Pris- og lønfremskrivninger	56,2	114,9	175,1	235,9
Nettodriftsudgifter i alt	2.923,6	2.977,7	3.041,7	3.097,5
Nettorenter	8,7	9,6	10,4	11,2
Driftsresultat (- = overskud)	-120,3	-92,1	-87,5	-100,0
Afdrag på lån	45,4	47,7	49,3	50,7
Låneoptagelse	-10,0	-3,0	-2,0	-2,0
Energilån (forudsætter anlægsudgifter på 31 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger)	-31,0	-10,3	-10,3	0,0
Energibesparende foranstaltninger – der er medtaget et tilsvarende lånebeløb	31,0	10,3	10,3	0,0
Finansforskydninger (afdrag til forsyningen)	3,2	3,2	3,2	0,0
Rådighedsbeløb til finansiering af evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-81,7	-44,2	-37,0	-51,3
I budgettet for perioden 2016-2019 er der budgetteret med følgende anlægsudgifter	104,7	69,2	71,4	7,3
Rådighedsbeløb (- = overskud)	23,0	25,0	34,4	-44,0
Likviditet efter kassekreditregel (primo 2017 = 200 mio. kr.)	177,0	152,0	117,6	161,6

Evt. deponering af beløb i forbindelse med garantistillelse m.v. til selvejende institutioner skal fratrækkes den opgjorte likviditet.

I 2017 indeholder tilskud og udligning et finansieringstilskud på 27,5 mio. kr. jævnfør økonomaftalen mellem regeringen og KL. Beløbet er ikke indregnet i de efterfølgende år.

Skatter og tilskud er i øvrigt fremskrevet med 2,0 procent svarende til den anvendte fremskrivningsprocent på driftsudgifter.